

Handläggare
Eija Pohjanen
Telefon: 08-50800939**Till**
Förskolenämnden
2026-04-21

Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029 för Förskolenämnden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förskolenämnden fastställer Underlag till budget för 2027 med inriktning 2028 och 2029.
2. Förskolenämnden överlämnar tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

I underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029 beskriver och analyserar förvaltningen de kommande årens utveckling och konsekvenserna för staden. Analyserna är viktiga underlag i arbetet med stadens budget 2027 och lyfter strategiskt viktiga utvecklingsområden och utmaningar inför framtiden.

Gunilla Davidsson
Förskoleförvaltningen

Bilagor

1. Bilaga 1 - FöN 2027–2029
2. Bilaga 2 - Kompetensförsörjningsplan FöN 2027–2029
3. Bilaga 3 - Stadsövergripande styr- och stöddokument för förskolan i Stockholms stad

Innehållsförteckning

Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029 för Förskolenämnden	1
1 Strategisk inriktning	3
2 Lokala utvecklingsbehov	8
3 Planeringsförutsättningar för nämndens verksamhetsområden.....	9
4 Sammanfattande ekonomisk analys.....	19
4.1 Drift	19
4.2 Investeringar	21
4.3 Verksamhetsprojekt.....	21
4.4 Medfinansieringsprojekt.....	21
4.5 Finansiering genom externa bidrag	21
5 Lokalförsörjningsplan	21
5.1 Sammanfattning	21
5.2 Planeringsförutsättningar.....	21
5.3 Hyreskostnadsutveckling.....	23
5.3.1 Bedömd hyreskostnadsutveckling	23
5.3.2 Administrativa lokaler	23
5.4 Samverkan	23
5.5 Lokalplanering - ej pedagogisk verksamhet	24
5.5.1 Nuläge 31 januari 2026	24
5.5.2 Behov och planering av lokaler för (första planeringsperioden)	24
5.5.3 Behov och planering för lokaler (andra planeringsperioden).....	24
6. Övriga redovisningar	24

Bilagor

1. *FöN 2027–2029*
2. *Kompetensförsörjningsplan FöN 2027–2029*
3. *Stadsövergripande styr- och stöddokument för förskolan i
Stockholms stad*

1 Strategisk inriktning

Inledning

Under planperioden 2027–2029 behöver förskolan fortsätta omställningsarbetet kopplat till ändringar i lagar och förordningar samt till det minskande antalet barn i Stockholms stad. Den förskoleframskrivning som *Sweco* tog fram hösten 2025 visar att barnantalet i åldern 1–5 år minskar under planperioden med cirka 3,4 procent, för att sedan öka efterföljande år. Minskningen påverkar den budget som stadsdelarna får för de kommunala verksamheterna samt utbetalningarna till de enskilda huvudmännen. Det minskade barnantalet har stor inverkan på förskoleverksamheten inom områdena ekonomi, kompetens- och lokalförsörjning.

Tabell 1 visar prognos av barnantal 2026 och barnantalet 2027–2029 är baserat på liknande förändring som i *Swecos förskoleframskrivning 2025*.

Stockholmsbarn i egen och enskild regi	VP/prognos 2026	2027	2028	2029
Totalt antal	45 649	44 469	44 225	44 113
Årlig förändring		-1 180	-244	-111
Förändring i procent		-2,6%	-0,5%	-0,3%

Tabell 1.

I staden pågår ett antal processer som syftar till att anpassa förskoleverksamheten till det rådande läget samtidigt som god kvalitet bibehålls. Förskolenämnden kommer under hela planperioden vara en central samverkanspart i arbetet, som inkluderar stadsdelsnämnder, stadsledningskontoret och andra facknämnder. Exempelvis genom att:

- stärka lokalförsörjningen genom ett tydligt kommunkoncernperspektiv, frigöra resurser för prioriterad verksamhet och behålla ändamålsenliga lokaler
- stärka marknadsförings- och kommunikationsarbete avseende kommunala förskolor
- ta fram fördjupade analyser vid ansökan om nyetablering av enskilda huvudmän
- utreda finansieringsmodellen i syfte att skapa stabilitet trots vikande barnunderlag

Förskolenämnden ansvarar för att leda det stadsövergripande kvalitetsarbetet för förskola i Stockholms stad genom att:

- stärka likvärdighet och likställighet i stadens förskoleverksamhet
- stärka arbetet med kvalitets- och verksamhetsutveckling
- utöva tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg
- pröva ansökningar om tillstånd att starta fristående förskolor och pedagogisk omsorg

- besluta om tilläggsbelopp för fristående förskolor

Att fortsatt utveckla och stärka förvaltningens kapacitet kommer behöva prioriteras under planperioden. Framtagande av systematik och strukturer för förvaltningens interna processer samt upprättande av metoder för intern samverkan är under fortsatt utveckling. Likväl som fortsatt utveckling av strukturer för intern kontroll. Även arbetssätt och rutiner för informationsdelning och kommunikationsvägar behöver utvecklas i en växande organisation med fler chefsnivåer. Under planperioden fortsätter förvaltningens arbete med att vidareutveckla en ändamålsenlig organisation med stödjande strukturer och arbetssätt, där arbetsprocesser ger såväl medarbetare som chefer tydlighet. Arbetet kommer fortsatt inriktas på att utveckla ett hållbart systematiskt kvalitets- och arbetsmiljöarbete som bidrar till en god arbetsmiljö för såväl medarbetare som chefer. Förvaltningen kommer även fortsatt utveckla det systematiska arbetet med friskfaktorer inom ramen för det ordinarie systematiska arbetsmiljöarbetet.

Ett för förvaltningen viktigt och avgörande arbetssätt är samverkan och samarbete med förvaltningsexterna parter. Samverkan är centralt i förvaltningens arbete oavsett det avser myndighetsutövning, samordnings-, implementerings- eller uppföljningsuppdrag. Utgångsläge för förvaltningens arbete finns i två parallella spår. Dels att beakta och anpassa insatserna/stödet utifrån stadsdelsförvaltningarnas kapacitet och behov som mottagarorganisation, dels att säkerställa intern kompetens inom rätt sakområden och resurser på förvaltningen.

Förvaltningen bedömer att det finns behov av ytterligare personalkapacitet och kompetens under planperioden om budgetuppdragens omfattning och komplexitet växer över tid. Även förvaltningens förmåga inom it och digitalisering behöver förstärkas, för såväl stöd till stadsdelsförvaltningarna som förvaltningens interna behov. Detta bland annat kopplat till stora pågående projekt, avveckling av nuvarande system och införande av nya system. På grund av omfattning och komplexitet kopplat till i uppdrag och systemförvaltning är det i nuläget svårt att bedöma det exakta resursbehovet.

De kommande skolreformerna och implementeringsarbetet kopplat till det stadsövergripande kvalitetssystemet kan komma medföra kostnader samt behov av utökade personella resurser. Det är i nuläget svårt att bedöma i vilken omfattning och hur förändringarna och implementeringen kommer påverka nämndens uppdrag och roll och därmed behov av utökade resurser.

Förvaltningen bedömer vidare att det finns ett behov av att under planperioden öka kompetens och personalkapacitet gällande ägar- och ledningsprövning och ekonomiska förutsättningar inom ramen för tillsyn och tillståndsprövning. Detta för att möta de föreslagna skärpta villkoren för friskolesektorn och därigenom kraven som

ställs på tillsyn och tillståndprocessen. Förvaltningen bedömer även att det finns ett behov av att digitalisera delar av handläggningen inom ramen för myndighetsutövningen. Nya digitala verktyg och verksamhetssystem innebär initialt ett ökat resursbehov. På längre sikt väntas satsningarna bidra till en mer effektiv och tydlig myndighetsutövning.

Det är viktigt att ändamålsenliga lokaler finns att tillgå för förvaltningen. Dels för att tillgodose tillräckligt med arbetsplatser för förvaltningens medarbetare och för att bibehålla en god fysisk arbetsmiljö i en växande förvaltning, dels behövs gemensamhetsutrymmen och möteslokaler för erfarenhetsutbyte och samverkan. Under tredje kvartalet 2027 planeras inflyttning i nya verksamhetsanpassade lokaler. Vidare finns det under 2026 ett budgetuppdrag att ta fram en plan för hur överföring av köhandläggningen från stadsdelsnämnderna till förskolenämnden kan genomföras. Detta beskrivs närmare under rubrikerna *Sammanfattande ekonomisk analys* och *Lokalförsörjningsplan*.

Sammanfattande analys av föregående års underlag för budget

Underlaget för föregående års budgetunderlag, *dnr FÖF 2025/73*, präglades till stor del av frågor kopplade till den fortsatt pågående förvaltningsutbyggnaden. Förvaltningens roll i relation till stadens elva stadsdelar, rådande samhällsutveckling och kommande lagstiftning var frågor som bedömdes viktiga att beakta.

Majoriteten av frågorna är fortsatt aktuella och finns omhändertagna under rubrikerna *Strategiska områden* och *Planeringsförutsättningar för nämndens verksamhetsområden*. Exempelvis är vikten av samverkan inom staden och med andra aktörer bland annat gällande välfärdsbrott centralt. Framtagande av ett likvärdigt stadsövergripande kvalitetssystem för uppföljning av förskolans nationella mål i Stockholms stads kommunala förskolor liksom stärkt myndighetsutövning gällande fristående verksamhet är frågor som bedöms vara fortsatt centrala för staden. Perspektiv har ytterligare förflyttats och/eller tagit en annan riktning vilket är en naturlig följd av att arbete skett, insatser har genomförts samt att omvärldens behov har förändrats.

Ett exempel som beskrevs i föregående års budgetunderlag var förvaltningens arbete med att bidra till att öka stockholmarnas delaktighet och inflytande genom att underlätta för medborgare att hitta information om förskola på stadens externa webbplats. Bland annat förbättrades söktjänsten *Hitta och jämföra förskola* ytterligare vilket också ökade medborgarnas delaktighet och inflytande. Vidare togs ett gemensamt budskapsunderlag för kommunal förskola fram. Underlaget ligger till grund för all kommunikation och marknadsföring av kommunal förskola framåt i Stockholms stad och stärker således även stadens rådighet och kommunikativa förmåga. Arbetet med att stärka bilden av och utveckla

kommunikationen om förskola kommer även fortsatt pågå under planperioden.

Ett annat exempel var framtagandet av enhetlig yrkestitulatur i förskolan samt förberedelse för validerings- och kompetensutvecklingsmöjligheter för berörda medarbetare. En plan för kommande arbete togs fram och kommer under planperioden att påverka barnskötare, den största gruppen medarbetare i förskolan, genom olika validerings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Nämnden har under föregående år ytterligare utvecklat arbetet med målkedjan i verksamhetsplaneringen för att möjliggöra insatser utifrån faktiska behov samt att stärka uppföljningsarbetet.

Strategiska områden

Förvaltningen har i arbetet med *Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029* identifierat sex strategiska områden som bedöms vara centrala för att bidra till att uppnå stadens vision och kommunfullmäktiges inriktningsmål under planperioden.

1. Kompensatorisk och likvärdig förskola
2. Välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan
3. Civil beredskap och krisledningsförmåga
4. It och digitalisering
5. Miljö och klimat
6. Strategisk kompetensförsörjning

1. Kompensatorisk och likvärdig förskola

Stadens målsättning om en kompensatorisk och likvärdig förskola genomsyrar i hög grad nämndens strategiska arbete under planperioden. I enlighet med nationella styrdokument bidrar förskolans utbildning av hög kvalitet till att jämna ut de yngsta barnens livsvillkor. Betydande delar i detta arbete är kompetensutvecklande insatser för förskolans medarbetare samt utveckling av indikatorer för kvalitetsuppföljning av stadens förskolor.

Uppdraget att öka likvärdigheten oavsett regiform är omfattande och komplext. I samtliga uppdrag som avser en kompensatorisk och likvärdig förskola av hög kvalitet behöver arbetet ta utgångspunkt i lagstiftning samt beakta huvudmannaskapet.

Nämndens uppdrag som tillsynsmyndighet syftar både till att motverka oseriösa aktörer och att säkerställa att barnen erbjuds en trygg omsorg och en likvärdig utbildning av hög kvalitet i enlighet med förskolans läroplan och andra styrdokument.

2. Välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan

Fortsatt utveckling av arbetssätt för att förbygga och motverka välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan är ett av nämndens prioriterade områden under planperioden.

årens ökade uppmärksamhet kring välfärdsbrott som ett växande samhällsproblem. Det har bland annat lett till ny lagstiftning som påverkar nämndens uppdrag avseende tillsyn och tillståndsprövning för fristående verksamhet. Välfärdsbrottslighet riskerar i förlängningen att påverka tilliten till vårt gemensamma välfärdssystem i och med att offentliga resurser försvinner till personer och verksamheter som inte har rätt till dessa medel. Otillåten påverkan riskerar att hota både rättssäkerheten och en trygg arbetsmiljö. När tjänsteutövning riskerar att påverkas genom exempelvis hot, trakasserier eller påtryckningar minskar förtroendet för rättsstaten och de beslut som fattas.

3. Civil beredskap och krisledningsförmåga

Nämndens arbete med civil beredskap och krisledningsförmåga är fortsatt prioriterat under planperioden. Förvaltningens beredskapshöjande arbete ska utgå från det nationella säkerhetsläget och de prioriterade insatserna kommer fokusera på att ytterligare stärka förmågan att hantera händelser vid terrorattentat, anpassa åtgärder mot nya hot, exempelvis cyberbaserad terrorism eller desinformationskampanjer. Vidare behöver förvaltningen förbereda och planera för införande av nya krav inom beredskap och krishantering som följer av nya lagstiftningar på området.

Förvaltningen medverkar i samverkan för trygghet och säkerhet i Stockholms stad (SiSS) för att ta del av och bidra till en gemensam lägesbild i staden.

4. It och digitalisering

It och digitalisering är ett omfattande strategiskt område och avser flera delar av nämndens verksamhet. Även informationssäkerhet, som omfattar såväl fysiska som digitala tillgångar av information varav dataskydd är ett delområde, är ett strategiskt prioriterat område under hela planperioden.

Förvaltningen är en samverkanspart i dialogen mellan stadsdelsförvaltningarna (som är användare av digitala system för verksamhetsområde förskola) samt utbildningsförvaltningen (som ansvarar för systemförvaltning av systemen inom ramen för portföljen för stadens pedagogiska verksamhet).

Förvaltningen ingår i utbildningsförvaltningens portföljstyrningsorganisation¹ samt i it-leverans för stadens

¹ Portföljstyrning utgår från pm3 som är en styr- och samverkansmodell för it-tjänster, systemstöd och pedagogiska digitala verktyg. Pm3 modellen utgår från uppdrag som grupperas i objekt som sammantaget kallas för portfölj. Modellen utgår från uppdrag inom objekt mer än organisatorisk indelning. Förskoleförvaltningen är inkluderad i den portföljstyrningen som utgår från utbildningsförvaltningen.

pedagogiska verksamheter (SPV). Utöver *Barn- och elevregistret*, *BER*, berörs verksamhetsområdet förskola i huvudsak av två system, *Infomentor* och *Tempus*. Införandet av *Infomentor* går över från projekt till förvaltning under första delen av planperioden.

5. Miljö och klimat

Nämndens strategiska arbete inom området syftar till att stödja och samordna stadsdelsnämndernas arbete med miljö- och klimatfrågor inom förskolan. Detta sker genom framtagande av stödmaterial, utbildningsinsatser, nätverk och utvecklingsprojekt riktade mot förskolans medarbetare. Nämnden ska med sin stadsövergripande kunskap bidra med synergier och stöd kring identifierade behov. Uppdraget innebär även att stödja stadsdelsnämndernas implementering av stadsövergripande styrdokument så som *Stockholms stads miljöprogram*, *Handlingsplan utifrån stadens miljöprogram*, *Klimathandlingsplan*, *Handlingsplan för kemikaliesmart förskola*, *Funktionsprogrammet*, *Lekvärdesriktlinjer*, *Matprogram* (tidigare *Matstrategin*) och *Riktlinjer för mat och måltider*.

Förskolan som skolform bidrar, utöver det kommunala uppdraget, kontinuerligt och fortsatt under planperioden till inriktningsmål 2 även utifrån sitt nationella uppdrag. Förskolans undervisningsuppdrag, i enlighet med läroplanen, innefattar att ge barn möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö och till natur och samhälle.

6. Strategisk kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning inom förskola

Programmet för kompetensförsörjning inom förskola i Stockholm, som antogs av kommunfullmäktige 2024, är en del av stadens övergripande strategiska och systematiska arbete med kompetensförsörjning och ska bidra till en gemensam riktning för förskolans långsiktiga kvalitetsarbete. Programmet konkretiseras årligen av tillhörande aktivitetsplan. Planen tas fram och följs upp av nämnden i samverkan med stadsdelsnämnderna och är ett underlag för stadsdelsnämndernas egna kompetensförsörjningsplaner avseende förskola. Programmet och genomförandet av aktiviteterna från aktivitetsplanen utgör grunden för nämndens strategiska kompetensförsörjningsarbete under planperioden.

Nämndens strategiska arbete med kompetensförsörjning i förskolan bidrar till att förskolans medarbetare har rätt kompetens utifrån uppdraget i förskolans läroplan. Insatserna riktar sig mot yrkeskategorierna förskollärare och barnskötare och väntas pågå under hela planperioden.

En ytterligare utgångspunkt i nämndens strategiska arbete är att bidra till staden som attraktiv arbetsgivare, där medarbetare har möjlighet att fortsätta utvecklas i sin yrkesprofession under hela sitt

arbetsliv. Samverkan med stadsdelsnämnderna, arbetsmarknadsnämnden, akademien och anordnare av uppdragsutbildningar är central i genomförandet av pågående och kommande insatser.

Kompetensförsörjning inom förvaltningen

Det strategiska arbetet med kompetensförsörjning utifrån stadens kompetensförsörjningsprocess med fokus på delprocess behålla är ett strategiskt viktigt område under planperioden. För att behålla kompetens behöver förvaltningen skapa rätt förutsättningar för medarbetare och chefer; med bra arbetsförhållanden och utvecklingsmöjligheter. I detta ingår att fortsatt vidareutveckla en ändamålsenlig organisation med stödjande strukturer och arbetssätt, där arbetsprocesser ger tydlighet för såväl medarbetare som chefer.

En ytterligare prioritering under planperioden är att vidareutveckla det systematiska arbetet med friskfaktorer inom ramen för det ordinarie systematiska arbetsmiljöarbetet. I detta ingår att hitta rätt leveransnivå utifrån förvaltningens kapacitet då arbetsbelastningen generellt är hög då förvaltningens förmåga och verksamhet är under samtidig utveckling med ordinarie arbete.

Läs vidare i *Kompetensförsörjningsplan FöN 2027–2029, bilaga 2.*

2 Lokala utvecklingsbehov

Avsnittet syftar till att främja hållbarhet och motverka stadens socioekonomiska segregation och rör övergripande frågor som kan komma att påverka budget och andra centrala styrdokument.

Enligt anvisningar från stadsledningskontoret ska stadsdelsnämnderna i samarbete med berörda facknämnder och bolag analysera lokala utvecklingsbehov och ta fram gemensamma strategiska prioriteringar. Det är stadsdelsnämnderna som är ansvariga för att leda och samordna arbetet. De facknämnder och bolag som bjuds in till samverkan ska prioritera arbetet med fokusområdena.

I början av 2025 bjöd Skärholmens stadsdelsnämnd in samtliga facknämnder och bolag till en workshop på temat lokala utvecklingsbehov. Utifrån workshopen formulerade stadsdelen därefter två strategiska temaområden, *Uppväxtvillkor och utbildning* samt *Välbefinnande och hälsa*, där de bedömde att förskolenämnden kunde bidra med sakkunskap,

Mot bakgrund av redogörelse och analys av 2025 års insatser som tagits fram tillsammans med Skärholmen samt andra facknämnder och bolag lyfts strategiska prioriteringar för 2026 fram, fortsatt inom samma temaområden som under 2025.

Utifrån Skärholmens strategiska prioriteringar är bedömningen att förskolenämnden kan bidra i stadsdelens arbete genom att bland

annat erbjuda kompetensutvecklingsinsatser, ta fram styr- och stöddokument, leda och samordna olika samverkansforum samt bidra med nulägesbeskrivningar och analyser. Detta bidrar till att öka kompetensen hos stadsdelsförvaltningens medarbetare och sprida framgångsrika arbetssätt, och därmed öka kvaliteten på utbildningen. Insatserna kan genomföras både generellt och specifikt enligt listan här nedan.

Förskolenämndens strategiska prioriteringar och insatser som under 2026 ska genomföras utgår fortsatt från temaområdena *Uppväxtvillkor och utbildning* samt *Välbefinnande och hälsa*. Fem prioriterade utvecklingsområden med tillhörande insatser har identifierats:

- Öka inskrivningsgraden i förskolan
 - Insatser kommer genomföras i samtliga stadsdelsområden, särskilt fokus läggs på Järva och Skärholmen där samverkan med civilsamhället ska utvecklas, i syfte att öka inskrivningsgraden
- Öka och kontinuerligt följa närvaron i förskolan för redan inskrivna barn
 - Insatser kommer genomföras i samtliga stadsdelsområden
- Utveckla arbetet med tidiga insatser inom barnhälsa
 - Insatser kommer genomföras i samtliga stadsdelsområden
- Stärka samverkan mellan förskola och socialtjänst
 - Insatser kommer genomföras i samtliga stadsdelsområden
- Förskolan som språkutvecklande arbetsplats
 - Insatser kommer genomföras i Skärholmen

3 Planeringsförutsättningar för nämndens verksamhetsområden

I årets budgetunderlag har förvaltningen analyserat omvärldsfaktorer som bedöms ha sannolik och betydande påverkan på nämndens verksamhet under perioden 2027 till 2029. Där detta varit möjligt har förslag på eventuella åtgärder, effekter och kostnader redogjorts.

De områden som finns beskrivna i det här avsnittet kommer att följas upp med konkreta och uppföljningsbara mål i kommande års verksamhetsplan.

1. Kompensatorisk och likvärdig förskola

Förvaltningen ges mandat via kommunfullmäktiges budget att driva specifika stadsövergripande uppdrag för att främja en kompensatorisk och likvärdig förskola i hela staden. Under planperioden fortsätter förvaltningen arbetet med att ta fram stödmaterial, genomföra kunskaps- och kompetenshöjande insatser samt implementera nya styrdokument i verksamheten. Syftet är att erbjuda förskolans medarbetare, bland annat via stadens digitala kanaler, aktuell forskning, fortbildning och stödmaterial inom specifika områden kopplade till förskolans läroplansuppdrag samt stadens kommunala mål och intentioner.

Under första delen av planperioden sker utveckling av stödstrukturer för arbetet med stadsövergripande styrdokument. Arbetet avser delprocesser för framtagande, implementering, revidering samt uppföljning av efterlevnad. Strukturerna väntas bidra till att stadens styrdokument för kärnverksamheten når rätt målgrupper och omsätts i praktiken.

Utredning av ansökan från fristående förskolor om tilläggsbelopp gällande extraordinära stödinsatser för barn i behov av särskilt stöd är en del i arbetet med förskolans kompensatoriska uppdrag. Planeringsförutsättningar för handläggning av ansökningar om tilläggsbelopp inkluderas i beskrivningen av utvecklingsbehov under rubriken *It och digitalisering*.

Förskolans utbildning och undervisning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (*Skollag* 1 kap. §5). Det innebär att forskningsbaserad kunskap och erfarenhetsbaserade insikter systematiskt ska integreras i planering, genomförande och utvärdering av verksamheten. Nämnden arbetar strategiskt med att stärka praktikinära forsknings- och utvecklingsarbete, FoU, under planperioden. Målet är att stärka verksamhetens förmåga och ta tillvara medarbetarnas kompetens i tillämpning av relevant forskningsbaserad kunskap. Det strategiska forskning- och utvecklingsarbetet baseras på identifierade behov och ska bidra till att utveckla undervisningsmetoder och lärmiljöer för barns utveckling och lärande. Att tillgängliggöra och sprida relevant forskning för målgrupperna kommer därav fortsatt prioriteras under kommande planperiod.

Stadsövergripande kvalitetssystem

Arbetet med att ta fram ett likvärdigt stadsövergripande kvalitetssystem för uppföljning av förskolans nationella mål i Stockholms stads kommunala förskolor fortsätter under hela planperioden. Under tidigare delen av planperioden ska systemet, som går under namnet *Följa förskola*, prövas på några av stadens förskolor, för att under 2028 implementeras brett. Implementeringsarbetet kommer ske på samtliga nivåer i organisationen, med aktiviteter såsom utbildningssatsningar och

informationsspridning.

I takt med utvecklingen och implementeringen av *Följa förskola* utvecklar nämnden innehåll och struktur i den årliga rapporten *Förskola i Stockholm*. Synergieffekter av detta arbete bedöms på sikt ha en positiv påverkan på nämndens förutsättningar att genom jämförbara underlag kunna göra säkrare analyser. Utvecklingsarbetet kommer bidra även till utveckling av nämndens underlag för budget under kommande planperioder.

Påverkan av lag- och regeländringar

Flertal statliga utredningar har lett eller förväntas leda till lag- och regeländringar samt kommande omfattande reformer inom skolväsendet. Påverkan avser undervisning, organisation, kompetensförsörjning och behov av kompetensutveckling. Förskolan påverkas i olika grad av dessa. Hur ändringarna kommer påverka nämndens verksamhet är svårt att precisera i nuläget.

Läroplan för förskolan, LPFÖ 18 reviderad 2025

Förvaltningen ser en trend avseende revideringar av förskolans läroplan som sker med tätare intervaller jämfört med tidigare år. Till följd av detta har förvaltningen utvecklat organisatoriska strukturer för att omvärldsbevaka pågående utredningar men även för att anpassa eventuell kompetensutveckling och stöd för att möta behoven som revideringarna medför.

Utredningen om en likvärdig förskola av god kvalitet med obligatorisk språkförskola (dir. 2024:113) inkluderar delar kopplade till barns språkutveckling och ska även föreslå en reglering som säkerställer att barngrupper på alla förskolor har lämplig storlek och överväga om det även behövs en reglering för att säkerställa lämplig personaltäthet. Utredningen ska också föreslå andra åtgärder för att säkerställa att alla barngrupper har lämplig storlek samt föreslå hur det kan införas tydligare krav på kunskaper i svenska språket för medarbetare i förskolan. Uppdraget utökas till att även lämna förslag om hur det kan upplysas i skollagen om att det följer av språklagen att språket i skolväsendet är svenska med de avvikelser som anges i skollagen och förordningar som ansluter till den, och lämna nödvändiga författningsförslag.

Förvaltningen bedömer att utredningen kan komma att påverka nationella styrdokument för förskolan vilket i sin tur kan leda till strukturella förändringar och anpassningar i organisering. På grund av utredningens omfattning och komplexitet är det i nuläget svårt att bedöma i vilken omfattning och hur förändringarna kommer påverka nämndens uppdrag och roll.

En tioårig grundskola

I januari 2026 beslutade regeringen om åtta lagrådsremisser med ändringar i *skollagen* (2010:800). Regeringen avser att lämna förslagen till riksdagen för beslut under våren 2026. De föreslagna lagändringarna som bedöms påverka förskolan berör områden som

tid för undervisningsuppdraget, offentlighetsprincipen med lättnadsregler för mindre enskilda huvudmän i skolväsendet och utökade registerkontroller i skolväsendet. Det är i nuläget svårt att bedöma i vilken omfattning kommande skolreform kommer att påverka nämndens uppdrag.

2. Valfärdsbrottslighet och otillåten påverkan

Förvaltningen behöver inom ramen för myndighetsutövning fortsätta arbetet med att vidareutveckla processer för tillsyn och tillståndsprövning samt metoder för kontroll avseende utbetalningar av ersättningar och bidrag till fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Detta mot bakgrund av att motverka att oseriösa huvudmän bedriver förskola samt skärpta krav inom ramen för den ägar- och ledningsprövning som görs vid tillsyn och tillståndsprövning av fristående verksamheter.

Risikanalyser kommer vara en central fråga under planperioden. Även strukturer för intern kontroll är centrala att vidareutveckla. Riskområden avser större delen av nämndens verksamhet, handläggning och beslut av olika ersättningar och bidrag, inköp och upphandling samt tillståndsprövning och tillsyn av enskilda huvudmän.

Arbetet med att motverka valfärdsbrottslighet kommer att kräva fortsatt stärkt samverkan inom såväl förvaltningen som staden, däribland inom ramen för stadens organisation för *Samordnad tillsyn*. Därtill kommer nämnden fortsatt att söka samverkan med andra kommuner och myndigheter.

Förvaltningen behöver under planperioden utveckla arbetet genom att öka kompetensen gällande otillåten påverkan och valfärdsbrottslighet samt skapa arbetssätt som syftar till synergieffekter i förvaltningens olika uppdrag och processer. Även samverkan inom staden samt med andra myndigheter är centralt avseende arbetet med otillåten påverkan och valfärdsbrottslighet. Förvaltningen ser även ett behov av att på stadens övergripande nivå utveckla arbetet vidare under planperioden, exempelvis i anställningsprocessen. I dagsläget sker rekrytering i enlighet med stadens kompetensbaserade rekryteringsprocess men förvaltningen bedömer att ytterligare stadsgemensamma åtgärder behöver arbetas fram kopplat till arbetet med valfärdsbrott och otillåten påverkan. Det kan exempelvis handla om utökade bakgrundskontroller vid rekrytering av identifierade nyckelpositioner för att minska risken för korruption och infiltration.

Påverkan av lag- och regeländringar

Utredningen om vinst i skolan (U 2022:08) har i två betänkanden (SOU 2025:37 och SOU 2025:123) lämnat en rad förslag på reformer som innebär skärpta villkor för friskolesektorn. I ett första delbetänkande lämnades förslag med fokus på enskilda huvudmäns styrning och ekonomi däribland förbud mot vinstutdelning och andra värdeöverföringar i vissa fall, skärpta krav på ekonomi och

långsiktighet, möjlighet att kräva tillbaka kommunala bidrag samt ökade möjligheter för tillsynsmyndigheter att besluta om återkallelse och verksamhetsförbud vid brister. I utredningens slutbetänkande föreslogs ytterligare skärpningar såsom begränsningar för expansion för aktörer som varit föremål för ingripande, skärpta krav för att starta eller utöka en förskola samt förvärvsförbud i de fall huvudmannen inte uppfyller kraven för godkännande. Lagändringarna föreslås träda i kraft 1 januari 2028.

Även om utredningens förslag i huvudsak riktas mot de enskilda huvudmännen innebär de samtidigt att kraven på tillsyn och tillståndsprövning skärps och utökas. Förslagen medför krav på vidgad utredning samt behov av nya metoder och arbetssätt. Författningsförslagen innebär en förstärkt betoning av ägar- och ledningsprövning där kraven på insikt, ekonomiska förutsättningar och lämplighet utreds. Redan i dagsläget har nämnden i uppdrag att stärka arbetet med att säkerställa att nya enskilda huvudmän är seriösa och motverka att oseriösa aktörer bedriver fristående förskola eller pedagogisk omsorg. Som ett resultat av skärpt tillsyn och tillståndsprövning har fler beslut om återkallelse av godkännande och avslagsbeslut på ansökan fattats det senaste året. Besluten har i sin tur lett till att förvaltningen behövt hantera fler överklaganden i rättsprocess. Förvaltningen bedömer att detta även fortsättningsvis kommer att gälla under planperioden, mot bakgrund av den nationella inriktningen inom området.

Under 2025 har ny lagstiftning som innebär att kommuner är skyldiga att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna i deras brottsbekämpande verksamhet, *Lag om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna* (2025:170), trätt i kraft. Uppgiftsskyldigheten omfattar både att på begäran och på eget initiativ lämna uppgifter till exempelvis *Polismyndigheten*, *Ekobrottsmyndigheten* och *Säkerhetspolisen*. Den nya lagen innebär att förvaltningen behöver utveckla metoder och arbetssätt samt genomföra kompetenshöjande insatser inom ramen för myndighetsutövningen för att möta de nya lagkraven. Författningsförändringen innebär också att strukturerad samverkan med de brottsförebyggande myndigheterna fortsatt behöver utvecklas.

Förvaltningens uppföljning inom ramen för rapporten *Förskola i Stockholm 2025* visar att en majoritet av stadsförvaltningarna saknar rutiner för att hantera misstanke rörande barn som inte är folkbokförda på den adress de vistas på. Rutiner för att hantera folkbokföringsbrott är en del av ett brottsförebyggande arbete och behöver framför allt ses i relation till lagen om uppgiftsskyldighet.

Kommande behov inom området Välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan under planperioden

- Förvaltningen ser ett behov av att öka kompetensen och skapa effektiva arbetssätt inom områdena välfärdsbrott och

otillåten påverkan.

- Förvaltningen bedömer att det finns ett behov av att utveckla stadsövergripande arbetssätt och åtgärder i stadens rekryteringsprocess kopplat till välfärdsbrott och otillåten påverkan.
- Förvaltningen bedömer att det finns ett behov av stadsövergripande rutiner för att hantera misstanke om folkbokföringsbrott rörande barn som inte är folkbokförda på rätt adress.

3. Civil beredskap och krisledningsförmåga

Sveriges medlemskap i *NATO* och nationellt fokus på civil beredskap, fortsätter påverka nämndens verksamhet. Förvaltningens beredskapshöjande arbete kommer att fortgå under hela planperioden. Den förstärkta inriktningen på civil beredskap nationellt innebär att verksamheten behöver stärka sina rutiner, säkerställa kontinuitet och utveckla krisberedskapen löpande under planperioden.

Den tänkta målbilden är att förbereda förvaltningen för ett scenario med höjd eller högsta beredskap. Förvaltningen kommer fortsatt arbeta med att regelbundet göra och följa upp risk- och sårbarhetsanalyser, etablera och öva den egna kris- och krisledningsorganisationen samt stärka och vidmakthålla kommunikationskanaler till förskolor och pedagogisk omsorg oavsett regi. Berörda funktioner i förvaltningen kommer utbildas för att kunna ge adekvat stöd och ledning, både förebyggande och efterhjälpande i en extraordinär händelse som följs av kris.

Utöver insatserna som beskrivs under rubriken *Strategiska områden* ska förvaltningen genom samverkan arbeta för ökad säkerhet/trygghet, tillräcklig förberedelse och kunskap i förskolor och pedagogisk omsorg oavsett regi samt förebyggande åtgärder för att minimera konsekvenserna av ett terrorattentat eller exempelvis en skolattack mot en förskola.

Förvaltningens uppdrag från beredskapssektor skola-förskola, att utreda lednings- och styrningsförhållanden och planeringsförutsättningarna i förskola vid höjd beredskap, förväntas resultera i förslag på arbetssätt som under planperioden behöver implementeras. Genomförandet syftar till att ge förvaltningen en sammanhållen lägesbild samt adekvata förutsättningar för att kunna stödja, samordna och kommunicera med förskolorna vid extraordinära händelser eller höjd beredskap. Arbetet genomförs i samverkan med sektorsorganisationen, stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna, samt förutsätter samverkan med enskilda huvudmän.

Påverkan av lag- och regeländringar

Lag om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför fredstida krissituationer och höjd beredskap föreslås träda i kraft 1

januari 2027 med tillsyn från 1 januari 2029. För staden skulle lagen innebära att kommunen får ett samordningsansvar för förskoleverksamhet och att alla huvudmän, oavsett regi, omfattas av den nya förordningen. Enligt 3 § i förordningen föreslås kommunen inom sitt geografiska område bli ansvarig för samordning av information och kommunikation med samtliga huvudmän avseende verksamheter på skolområdet vid frestida krissituationer och höjd beredskap.

Lagförslaget är under remiss och dess praktiska konsekvenser ännu inte fastställda. Frågan omhändertas av stadsledningskontoret som därefter fördelar ansvar och uppdrag. Den nya lagen föreslås ge kommunen ett samordningsansvar för förskoleverksamhet, vilket i någon form mest sannolikt kommer påverka nämndens ansvarsområde. Den betyder sannolikt även att nämnden behöver omhänderta och upprätta nya rutiner och strukturer.

Kommande behov inom området Civil beredskap och otillåten påverkan under planperioden

- Förvaltningen ser ett behov av kompetensutveckling kopplat till krishanterings- och krisledningsförmåga.
- Förvaltningen bedömer att det finns ett behov av att ta fram och implementera stadsövergripande arbetssätt i samverkan med andra nämnder inom staden samt i samarbete med enskilda huvudmän.

4. It och digitalisering

Stadsövergripande systemstöd

I nuvarande organisation av systemförvaltning finns utmaningar som stadsdelsnämnderna och i synnerhet förskoleverksamheten påverkas av. Förvaltningens bedömning är att utbildningsförvaltningens kommande förslag för fortsatt organisation av systemförvaltning av *BER*, *Infomentor* och *Tempus* kommer att påverka förvaltningens roll under planperioden och troligtvis innebära ett ökat ansvarstagande. Förvaltningens bedömning är även att tillgång till digitala system för stadsövergripande uppföljning och utveckling behöver förbättras, exempelvis möjligheten att analysera närvarostatistik i *Tempus*. Det finns ett kommande behov av ett digitalt system för kvalitetssystemet *Följa förskola* (som beskrivs under rubriken *Kompensatorisk förskola*). I dagsläget genomförs en förstudie om behovet och möjligheten att integrera en ytterligare modul i ILS-webben.

Övergången från nuvarande *Barn- och elevregister*, *BER*, till ett nytt register, *BOE*, kommer medföra ett omställningsarbete på förvaltningen. Initialt kommer förvaltningen behöva allokera resurser för deltagande i den kommande upphandlingen. I dagsläget är det inte klarlagt i vilken utsträckning *BOE* kommer att fungera som verksamhetssystem för handläggning inom

myndighetsutövning, till exempel ansökningar från fristående förskolor om tilläggsbelopp och hyreskompensation. I de fall *BOE* inte möter förvaltningens behov avseende dessa ärenden kommer ett kompletterande systemstöd att behöva upphandlas.

Utbyggnad av förvaltningens it-organisation

Under 2025 genomfördes en kartläggning av förvaltningens behov och aktuella läge inom it och digitalisering med stöd av serviceförvaltningen. Resultatet av arbetet visar att området it och digitalisering behöver stärka ägandeskapet och kopplingen till stadens processer. I analysen framgår även att förvaltningen framgent behöver stärka sin roll och utrymme i relation till utbildningsförvaltningen med syfte att effektivisera och tydliggöra ansvarsfördelningen.

Den 1 juli 2026 inrättas en ny enhet för it och digitalisering på avdelningen för ledningsstöd och it med syfte att samla förvaltningens kompetens inom området. Under planperioden kommer förvaltningen se över kompetens- och resursbehov avseende den nya enheten. Detta inom givna budgetramar och utifrån förvaltningens uppdrag och ansvar.

Med Stockholms stads kvalitetsprogram som riktning kan det systematiska kvalitetsarbetet fortsatt utvecklas och stärkas. En hållbar digitaliseringsutveckling omfattar resurser för nya arbetssätt och ett ökat handlingsutrymme för ständiga förbättringar. Detta innebär att resurser behöver dimensioneras för att klara både kontinuerlig utveckling och hållbar förvaltning.

Verksamhetsutveckling behöver drivas i syfte att främja gemensamma arbetssätt och tvärfunktionella processer. Exempelvis ser förvaltningen ett behov av stärkt kompetens avseende kvantitativa data och analys vid statistikuppföljning. För att identifiera behovet av digitalisering inom ramen för myndighetsutövningen behöver kartläggning av de möjligheter som nuvarande system erbjuder fortgå. Bland annat kan ett nytt system för ärendehantering inom myndighetsutövning behöva upphandlas för att främja effektiva arbetssätt och stärka möjligheterna till uppföljning med stöd av statistik, liksom att utveckla möjlighet till att digitalt anmäla missförhållande i fristående förskola. Vidare behöver förvaltningens gemensamma behov av olika systemstöd som enskilda it-tjänster sammanställas för upphandlingar och avrop.

Påverkansfaktorer för förvaltningen är stadsgemensamma projekt inom it, anpassning till AI, systematiskt it-säkerhetsarbete och nya krav inom informationssäkerhet utifrån det nya *EU - direktivet NIS2*, som syftar till att öka säkerheten i nätverk och informationssystem inom hela EU. Vidare ser förvaltningen att området it och digitalisering även kan komma att påverkas av införandet av kvalitetsuppföljningssystemet *Följa förskola* där ett digitalt systemstöd provas under senare delen av

planeringsperioden. *Följa förskola* beskrivs under rubriken *Kompensatorisk och likvärdig förskola*.

Informationssäkerhet

Cybersäkerhetslagen som trädde i kraft i januari 2026 har medfört att nya säkerhetskrav behöver hanteras. Därtill behöver förvaltningen ta hänsyn till det globala och nationella säkerhetsläget, de nationella strategierna som gäller samt de förändrade anvisningarna som kommer från central nivå. Cyberhot ökar i omfattning likaså komplexiteten i angreppen, vilket medför ökade utmaningar för effektiv och säker hantering. Fokus kommer vara i att utveckla förmåga till proaktivitet, riskbaserat förhållningssätt och en kultur av digitalt ansvarstagande. Ett samlat grepp kring de processer och systemanvändning som kan möta nya och förändrade lagkrav bidrar till en mer robust och resiliient verksamhet.

Därtill kompletterar *CER-direktivet* genom att ställa krav på att kritiska funktioner som exempelvis vatten, avlopp, omsorg och digital infrastruktur har en hög organisatorisk motståndskraft vid störningar eller avbrott. Resurser och tydliga samverkansformer kan stödja den digitala beredskapen och stärka förmåga till digital återhämtning. Avgörande information behöver säkras att vara tillgänglig i händelse av kris.

Löpande säkerhetsarbete, uppbyggnad av kompetens lokalt, samverkansformer internt som externt samt förmåga till säker och effektiv förmåga till incidenthantering och återhämtning ses som huvudområden för att kunna anta ett riskbaserat förhållningssätt.

Kommande behov inom området It och digitalisering under planperioden

- Förvaltningen bedömer att förskoleverksamhetens behov inom systemförvaltning och portföljstyrning fortsatt behöver synliggöras och prioriteras.
- Förvaltningen bedömer att tillgång till digitala system för stadsövergripande uppföljning och utveckling behöver förbättras. Förvaltningen bedömer att det finns ett behov av att stärka förvaltningens förmåga inom it och digitalisering.

5. Miljö och klimat

Implementeringsarbetet av de kommunala styrdokumenterna som beskrivs under rubriken *Strategiska områden* är omfattande och fortsätter under hela planperioden. I detta arbete ingår framtagning och genomförande av stödjande och kompetensutvecklande insatser för förskolans medarbetare, uppföljning av efterlevnad och effektmätningar/uppföljningar av måluppfyllelse. Förvaltningens främsta samarbetspart inom området är stadsdelsförvaltningar samt miljöförvaltningen.

Stadsdelsförvaltningarnas organisering avseende klimat- och miljöfrågor är en påverkansfaktor som beaktas i arbetet. Stadsdelsförvaltningarna organiserar arbetet på olika sätt vilket innebär att förvaltningen löpande behöver identifiera vilka samarbetspartners och målgrupper som är relevanta utifrån uppdragets karaktär.

En funktion för miljö- och klimatsamordning inrättas på förvaltningen under första delen av planperioden. Funktionen väntas bidra till att uppnå stadens övergripande mål samt erbjuda stöd för stadsdelsnämndernas löpande arbete utifrån identifierade behov inom förskoleverksamheten.

6. Strategisk kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning inom förskola

I syfte att förtydliga kompetensförsörjningsprocessen i stadens styrkedja samt tydliggöra ansvarsfördelningen på ett så enhetligt sätt som möjligt deltar förvaltningen i ett övergripande utvecklingsarbete av stadens kompetensförsörjningsprocess. Målet är en sammanhållen bild av kompetensförsörjningsbehoven på kort och lång sikt inom välfärdsverksamheterna förskola, äldreomsorg och socialtjänst. Inom ramen för arbetet kommer åtgärder för bland annat ökad omställning föreslås. Detta kommer att utgöra en viktig del i den omställningsprocess, kopplat till det minskade barnantalet, som pågår inom förskoleverksamheten under planperioden.

Andelen legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare behöver fortsatt öka under planperioden. De pågående insatserna med en enhetlig yrkestitulatur för fler barnskötare med barnskötarutbildning och för vidareutbildning från barnskötare till förskollärare behöver fortgå. Det är en viktig del av stadens arbete som attraktiv arbetsgivare och för kvaliteten i förskoleverksamheten. I staden pågår ett antal processer som syftar till att anpassa förskoleverksamheten till det rådande läget utifrån minskat barnunderlag samtidigt som den goda kvaliteten stärks. Förskolenämnden kommer under hela planperioden vara en central samverkanspart i arbetet, som inkluderar stadsdelsnämnder, stadsledningskontoret och andra facknämnder. Inom området kompetensförsörjning sker detta exempelvis genom att:

- analysera kompetensförsörjningsbehoven på kort och lång sikt samt föreslå åtgärder och ge stöd för omställning
- utveckla metoder för att förstärka den strategiska bemanningsplaneringen, kopplat till barngruppernas storlek och personaltäthet

Förskolenämndens arbete med forskning och utveckling, FoU, har som mål att ta tillvara medarbetarnas kompetens i tillämpning av relevant forskningsbaserad kunskap. Läs vidare om FoU arbetet under rubriken *Kompensatorisk och likvärdig förskola*.

Kompetensförsörjning inom förvaltningen

Förskoleförvaltningen är under fortsatt utveckling. Det är en utmaning att omhänderta och förutsäga vilka resurser och kritiska kompetenser som krävs för att kunna möta verksamhetens behov. Resurs- och kompetensbehoven är tätt sammankopplade med karaktär och omfattning på de budgetuppdrag som förvaltningen tilldelas. Förvaltningens uppdrag att leda, samordna och ge stöd i stadsövergripande utvecklings- och arbetsgivaruppdrag är komplext då stadsdelsnämnderna är huvudmän för stadens kommunala förskoleverksamheter. Läs vidare i *Kompetensförsörjningsplan 2027, med inriktning mot 2028 och 2029, bilaga 3*.

Tillkommande budgetuppdrag under planperioden påverkar förvaltningens behov av ytterligare personalkapacitet och kompetens, för att kunna nå uppsatta mål i verksamheten.

Kommande behov inom området Strategisk kompetensförsörjning under planperioden

- Förvaltningen ser ett behov av att revidera *Program för kompetensförsörjning för förskola* under 2027.

Genomförda och/eller kommande omställningar

Nämnden har under planperioden inga pågående omställningar, detta då förvaltningen är under fortsatt utveckling. Förvaltningens organisation utvecklas i enlighet med stadens riktlinje för chefsstruktur.

Förslag på effektiviseringar, insatser som ökar kvaliteten eller omprioriteringar av verksamhet

Som beskrivs under *rubrik 4* kan nämnden påverka en liten del av tilldelade ekonomiska medel. Stora kostnader såsom lokaler, it, försäkring etcetera är fasta belopp och kan inte påverkas. Som återkommande beskrivits i detta budgetunderlag har nämnden i uppdrag att leverera insatser som verkar kvalitetshöjande för stadens förskoleverksamhet. Samtidigt är förvaltningen under fortsatt utveckling. Detta innebär att om kostnaderna kring myndighetsutövning, stadsövergripande utveckling och/eller samordningsuppdrag ska minskas kommer sannolikt kvaliteten av utförda insatser att påverkas. Således görs bedömningen att nämnden under kommande planperiod inte har utrymme för effektiviseringar som innebär minskade kostnader.

Intäkts- och kostnadsutveckling samt konjunkturutveckling

Sverige är på väg ut ur lågkonjunkturen, enligt Konjunkturinstitutets, KI, lägesrapport av konjunkturläget i december 2025. KI bedömer att lågkonjunkturen gradvis kommer att ebba ut under andra halvåret 2026. En anledning är att efterfrågan växte på bred front under det tredje kvartalet 2025, och den ekonomiska återhämtningen bedöms fortsätta under de

kommande kvartalen. Omsvängningen på arbetsmarknaden bedöms ta lite längre tid, och arbetslösheten förväntas börja sjunka först 2026/2027.

Utbetalningar av förskolepeng till fristående förskolor och pedagogisk omsorg utgör nämndens största kostnader. Grundschablonen för förskolepeng har ökat successivt och fastställs årligen av kommunfullmäktiges budget. Andra större kostnader som nämnden har är bland annat kostnader för förvaltningens medarbetare, övriga ersättningar till fristående förskolor samt kostnader för kompetensutveckling. Kostnadernas utveckling under planperioden beskrivs mer under den *sammanfattande ekonomiska analysen*.

De intäkter som nämnden tar emot, utöver den kostnadsbudget som beskrivs ovan, är främst statsbidrag från Skolverket. Dessa statsbidrag utgår från politiska beslut och är villkorade av gällande statsbidragsförfordningar. Osäkerhet finns avseende kommande års statsbidrag och om vissa statsbidrag fortlöper eller ej. Övriga intäkter hos nämnden är avgifter för barnomsorg på obekvämt arbetstid samt avgift för ansökan om tillstånd att starta fristående förskola och pedagogisk omsorg. Dessa avgiftsnivåer beslutas av kommunfullmäktige.

4 Sammanfattande ekonomisk analys

4.1 Drift

Nämndens budget för driftverksamhet uppgår till 3 005,1 mnkr netto år 2026. Enligt kommunfullmäktiges budget minskar budgetramen för drift med 4 mnkr år 2027 och 4 mnkr år 2028. Detta på grund av satsningar i budget 2025 och 2026 vilka upphör. Budget för 2029 är oförändrad jämfört med 2028.

Nämndens budget består till största del av en kostnadsschablon per barn i fristående förskola, som går till enskilda huvudmän. Budgetramen för 2027 och 2028 är antagna i samband med budget 2026 och grundar sig på det barnantal som var aktuella i mars 2025. Under 2025 tog Sweco fram en *förskoleframskrivning* som visar på ett minskat barnantal både i kommunal och enskild regi fram till och med år 2029, därefter ökar barnantalet. På grund av denna volymförändring leder det i sin tur till en minskad budgetram gällande förskolepeng under hela planperioden 2027–2029. Om grundschablonen ökar under planperioden ökar budgetramen för förskolepeng.

Tabell 2 visar barnantal enligt kommunfullmäktiges budget 2026, nämndens verksamhetsplan 2026 samt prognos av barnantal för enskild regi där barnantalet 2027–2029 är baserat på liknande förändring som i *Swecos förskoleframskrivning 2025*:

	KF 2026	VP 2026	2027	2028	2029
--	---------	---------	------	------	------

Stockholmsbarn i enskild regi	18 694	17 458	17 023	16 930	16 857
Årlig förändring		-1 236	-435	-93	-73

Tabell 2.

Utöver den prestationsrelaterade delen av budget finns det anslagsfinansierade delar:

- socioekonomiskt tillägg
- myndighetsutövning
- barnomsorg på obekvämt arbetstid
- kompetensutveckling
- särskilda satsningar

I *tabell 3* syns den prognostiserade prestationsförändringen under planperioden, baserat på prognos av barnantal i *tabell 2*. De ökade behoven gällande de anslagsfinansierade budgetposterna förklaras nedan. Det är främst inom posterna myndighetsutövning och särskilda satsningar där behoven av utökad budget är som störst.

För kostnader kopplade till förvaltningens medarbetare har en uppräkningsgjorts utifrån den information som finns att utgå ifrån i dagsläget. Förvaltningen växer, och de rekryteringar som är planerade under 2026 och får helårseffekt från 2027 och framåt finns medräknat i behovet nedan. De ökade kostnaderna kopplat till denna personalökning utgår ifrån att förvaltningen ska hantera de budgetuppdrag som är aktuella. Budgetuppdrag från tidigare år lämnar inte förvaltningen utan de tar en annan form vilket kräver underhåll och uppföljning.

Som beskrivs i inledningen bedömer förvaltningen att det finns behov av ytterligare kompetens under planperioden, främst kopplat till att omhänderta myndighetsutövning, stärka förmågan inom it och digitalisering, skolreformerna och stadsövergripande uppdrag. Personalkostnader kommer således att öka ytterligare under planperioden, vilket finns medräknat i *tabell 3*.

Under 2026 finns ett budgetuppdrag att ta fram en plan för hur överföring av köhandläggningen till förskolenämnden kan genomföras. Utifrån denna preliminära plan har detta tagits höjd för.

Personalkostnaderna kommer även öka under planperioden i och med den årliga lönerörelsen, vilket finns medräknat.

I och med att förvaltningen har expanderat och har fler anställda jämfört med tidigare år, samt kommer fortsätta att växa, innebär det att övriga kostnader ökar. Detta gäller till exempel övriga kostnader för personal, it-kostnader och förbrukningsvaror. Ytterligare förhyrning av utrymme inom nuvarande kontorsfastighet, Kaplansbacken 10, ses också över och kan komma att medföra en något högre lokalkostnad under planperioden fram till att

förvaltningen flyttar till nya lokaler. Från och med kvartal 3 2027 kommer lokalkostnaderna att öka då förvaltningen flyttar in i nya lokaler i Klamparen 11. Mer kring de nya lokalerna *beskrivs under rubrik 5*.

Under 2026 kommer en förändring ske för omsorg på obekvämt arbetstid, från en verksamhet hos utbildningsförvaltningen till två verksamheter på två stadsdelar. Nämnden har fortsatt budget för verksamheten och detta kommer följas upp för att se om behovet ändras under planperioden.

Notera att i *tabell 3* utgår de ändrade behoven från budget 2026, med årlig förändring under planperioden. I det fall budget minskar mellan åren utökas behovet utifrån det som är känt i dagsläget.

Mnkr	Budget 2026	Behov 2027	Behov 2028	Behov 2029
Kostnader	3 300,6	3 110,7	3 115,9	3 110,4
Intäkter	-295,5	-295,5	-295,5	-295,5
Netto	3 005,1	2 815,2	2 820,4	2 814,9
Ändrade behov, årlig förändring		-189,9	5,2	-5,4
Prestationer		-214,0	-11,9	-9,6
Kostnadsökning anslag		24,1	17,1	4,1

Tabell 3.

I *tabell 4* syns de ändrade behoven med samma uppställning som verksamhetsplanen 2026.

Förskolenämndens budget 2026, netto	Budget 2026	Behov 2027	Behov 2028	Behov 2029
Förvaltningskostnader inklusive särskild satsning	94,3	118,4	135,5	139,7
Schablonutbetalningar och intäktskrav	2 639,0	2 425,0	2 413,1	2 403,5
Socioekonomiskt tillägg, utbetalningar	229,2	229,2	229,2	229,2
Barnomsorg på OB-tid, utbetalningar	16,0	16,0	16,0	16,0
Vikarieersättning, utbetalningar	10,0	10,0	10,0	10,0
Kompetensutveckling	10,0	10,0	10,0	10,0
Arbetskör	6,6	6,6	6,6	6,6
Totalt	3 005,1	2 815,2	2 820,4	2 814,9

Tabell 4.

4.2 Investeringar

De investeringar som väntar under planperioden är kopplat till inköp av inventarier på grund av anpassning av nuvarande lokaler för att göra dem mer ändamålsenliga samt inköp till de nya lokalerna i Klamparen 11 i Tekniska nämndhuset år 2027.

Nämndens ambition är att så mycket som möjligt av det som köps in till befintliga lokaler tas med till de nya lokalerna.

Investeringsplan	Budget 2026	Behov 2027	Behov 2028	Behov 2029
Kostnader	0,1	1,0	0,3	0,1
Intäkter	0	0	0	0
Netto	0,1	1,0	0,3	0,1

Tabell 5.

4.3 Verksamhetsprojekt

Nämnden har inga planerade verksamhetsprojekt.

4.4 Medfinansieringsprojekt

Nämnden har inga medfinansieringsprojekt.

4.5 Finansiering genom externa bidrag

I enlighet med stadens *Handlingsplan för extern finansiering* behöver nämnden under planperioden säkerställa att det finns organisatorisk förmåga att initiera, ansöka om, genomföra och följa upp extern finansiering av projekt. Samverkan med andra facknämnder kring kartläggning gällande möjliga områden för gemensam extern finansiering behöver byggas upp under planperioden.

5 Lokalförsörjningsplan

5.1 Sammanfattning

Förvaltningen förhyr kontorslokaler på Kaplansbacken 10. Till följd av omfattande renoverings- och upprustningsåtgärder kommer förvaltningen flytta in i Klamparen 11 i Tekniska nämndhuset under första delen av planeringsperioden. Ett genomförandebeslut togs våren 2025. Fram tills dess att flytten verkställs genomförs en översyn gällande arbetsytorna på Kaplansbacken för att nyttjandet av lokalerna ska bli mer ändamålsenligt samtidigt som en god arbetsmiljö bibehålls. Under 2026 finns ett budgetuppdrag att ta fram en plan för hur överföring av köhandläggningen till förskolenämnden kan verkställas.

5.2 Planeringsförutsättningar

Förvaltningen förhyr kontorslokaler på Kaplansbacken 10. Då det i fastigheten kommer att utföras omfattande renoverings- och upprustningsåtgärder kommer verksamheten behöva flytta under första delen av planperioden, tredje kvartalet 2027. En stadsövergripande översyn har genomförts och förvaltningen har tilldelats lokaler i Klamparen 11. Inriktningsbeslut om flytten har tagits och ett genomförandebeslut togs under våren 2025.

Förvaltningen bedömer att flytten till nya, anpassade och tillgängliga kontorslokaler kommer bidra till en förbättrad arbetsmiljö. Förvaltningen bedömer också att en flytt till nya anpassade lokaler möjliggör för andra arbetssätt och underlättar förvaltningens fortsatta utveckling. Flera andra förvaltningar som förvaltningen samverkar med är redan lokaliserade i Tekniska

nämndhuset, vilket möjliggör såväl ökad som förbättrad samverkan. Den fortsatt centrala geografiska placeringen skapar också goda förutsättningar för samverkan med andra såväl stadsinterna som stadsexterna parter.

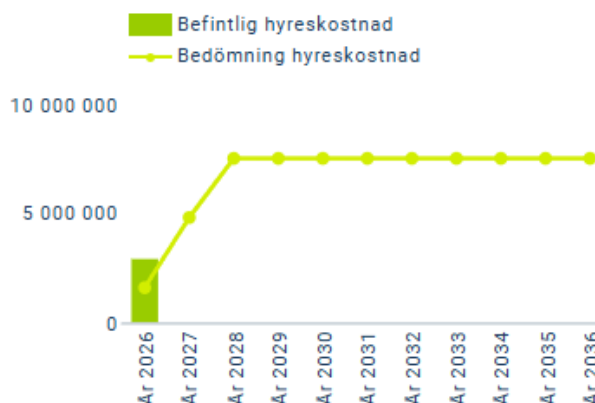
Under 2026 finns ett budgetuppdrag att ta fram en plan för hur överföring av köhandläggningen till förskolenämnden kan genomföras vilket innebär att planeringen av flytten behöver ta höjd för en ökad bemanningsgrad på förvaltningen. Redovisning och implementering av budgetuppdraget sker under planeringsperioden.

5.3 Hyreskostnadsutveckling

5.3.1 Bedömd hyreskostnadsutveckling

Hyreskostnaden under början av planperioden beräknas öka cirka 3 procent per år för befintliga lokaler. Fastighetsnämnden har infört en ny hyresmodell från och med januari 2026 vilket för förvaltningsnämnden innebär en lägre hyreskostnad för 2026. Bedömd hyreskostnad för 2026 är 1,6 mnkr. Tredje kvartalet 2027 flyttar förskoleförvaltningen till nya lokaler i Tekniska nämndhuset (Klamparen 11). I och med flytt till de nya lokalerna ökar hyreskostnaden markant och preliminär hyreskostnad per helår beräknas uppgå till 8 mnkr. Vissa delar återstår dock att utreda gällande hyreskostnaden, bland annat hur kostnaden för vissa gemensamhetsutrymmen ska fördelas mellan berörda nämnder samt hur stadens interna hyresmodell påverkar den bedömda hyreskostnaden.

5.3.2 Administrativa lokaler



Bedömning hyreskostnad
1 600 000

Befintlig hyreskostnad
2 910 013

5.4 Samverkan

Samverkan inom nämnden sker genom avdelningsöverskridande dialoger kopplat till översyn av arbetssätt och ändamålsenligt

nyttjande av lokaler. En utmaning är att bevara god arbetsmiljö samtidigt som förvaltningen växer. En succesiv förtätning av förvaltningens nuvarande lokaler har pågått sedan förra planeringsperioden. Under 2026 genomförs en översyn av arbetssätt för att nyttjandet av lokalerna ska bli mer ändamålsenligt. Beslut gällande detta fattas under första delen av 2026.

Förvaltningen har anlitat serviceförvaltningens lokalplaneringsenhet för att vara behjälpliga med olika delar kopplat till Klamparen 11. Samverkan och dialog sker med fastighetskontoret som är fastighetsägare av Klamparen 11, i planeringen av de nya lokalerna. Samverkan sker även med idrottsförvaltningen och kyrkogårdsförvaltningen, som också tilldelats kontorslokaler i byggnaden.

5.5 Lokalplanering - ej pedagogisk verksamhet

5.5.1 Nuläge 31 januari 2026

Totalgruppering	Area	Kapacitet arbetsplatser	Hyreskostnad	Summering
Administrativa lokaler	Area 791		Befintlig hyreskostnad 2 910 013	Hyreskostnad/area 3679
Övriga lokaler				

Tabell 6.

Förvaltningen förhyr kontorslokaler vid Kaplansbacken 10. Då det i fastigheten kommer att utföras omfattande renoverings- och upprustningsåtgärder kommer verksamheten behöva flytta under tredje kvartalet 2027. Under 2026 utreds möjligheten till nya arbetssätt med syfte att effektivisera användningen av lokalerna så dessa bli mer ändamålsenliga samtidigt som vi bibehåller god arbetsmiljö.

5.5.2 Behov och planering av lokaler för (första planeringsperioden)

Förvaltningen planerar att flytta till nya anpassade och ändamålsenliga kontorslokaler som ersätter befintliga, vid tredje kvartalet 2027.

5.5.3 Behov och planering för lokaler (andra planeringsperioden)

Förvaltningen har inget att rapportera gällande lokalplanering under perioden.

6. Övriga redovisningar

Taxor och avgifter

Samtliga taxor och avgifter redovisas som *bilaga 1, under blankettset flik Taxor och avgifter*.

Betalning för kopia av allmän handling

Kommunfullmäktige har beslutat (KS 2020/67) att avgift för kopior av allmänna handlingar ska tas ut enligt Avgiftsförordningen (1992:191). Kostnaden gäller för samtliga utlämnanden, även de som sker digitalt.

Frågeställaren ska bli informerad om kostnaden, och acceptera den, innan utlämnandet sker. Detta sker med fördel redan innan handläggaren har påbörjat sekretessprövningen. När sekretessprövningen är klar beräknar handläggaren kostnaden genom att räkna ihop antalet utlämnade sidor.

Frågeställaren har rätt att få upp till 9 sidor gratis. Förvaltningen ska ta betalt när kopia av allmän handling som överstiger 9 A4-sidor (exklusive frakt vid eventuellt brevutskick) lämnas ut. Den tionde sidan kostar 50 kronor, varje sida därutöver kostar 2 kronor styck. Frågeställaren har rätt att ta del av handlingarna avgiftsfritt på plats om så önskas.

Omsorg på obekväm arbetstid

Omsorg på obekväm arbetstid är tillför barn folkbokförda i Stockholm vars föräldrar/ vårdnadshavare har sitt ordinarie arbete förlagt till kvällar, nätter och helger. Avgiften för barn i omsorg på obekväm arbetstid oavsett ålder på barnet utgår från samma avgiftsnivåer som maxtaxa för heltid i förskoleverksamheten. Beslut tas av kommunfullmäktige efter att Skolverket lämnat uppgift om högsta avgiftsgrundande inkomst per månad.

Avgift för ansökan om godkännande som huvudman

Avgift tas ut för ansökan om:

- godkännande som huvudman för en ny fristående förskola
- godkännande som huvudman för en befintlig fristående förskola
- godkännande som huvudman för pedagogisk omsorg
- permanent utökning av antalet platser
- förändrad eller ny lokal i enlighet med 2 kap. 5 d § skollagen

Avgifterna indexregleras inte. När avgifter ska ändras ska ett nytt beslut om detta fattas av kommunfullmäktige efter framställan från förskolenämnden. Det senast fattade beslutet om avgifter fattades av kommunfullmäktige den 11 mars 2024 (KS 2024/138).